

Sygn. akt: III U 1029/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 września 2014 r. w O.

sprawy z odwołania A. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w W.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W.

z dnia 14 maja 2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje A. R. prawo do emerytury od 18 maja 2013r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

A. R. wniósł odwołanie od decyzji (...) w W. z dnia 14.05.2013r., znak (...), którą to decyzją ZUS odmówił mu prawa do emerytury wskazując, że na dzień 01.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu wskazał, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach podczas zatrudnienia w: Wojewódzkim Zarządzie Dróg i M. w W. (...) w N. od 15.09.1972r. do 24.10.1973r. i od 16.10.1975r. do 14.02.1977r., (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) od 07.03.1977r. do 01.09.1979r., Spółdzielni (...) w C. Oddziale w P. od 09.06.1981r. do 15.03.1984r., Przedsiębiorstwie Usług (...) w N. od 25.11.1985r. do 30.11.1992r., Przedsiębiorstwie (...) S.A. Zakładzie (...) w N. od 03.12.1992r. do 30.11.1993r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że A. R. udowodnił na dzień 01.01.1999r. 2 lata, 6 miesięcy i 8 dni okresów pracy w szczególnych warunkach, zamiast wymaganych 15 lat pracy. Biorąc powyższe pod uwagę zaskarżoną decyzją odmówiono prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

A. R. urodził się (...), podstawą ubiegania się przez ubezpieczonego o prawo do emerytury jest więc ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 24 ust 1b pkt 18 tej ustawy ubezpieczonym urodzonym pomiędzy 01.04.1953r. a 30.06.1953r. przysługuje prawo do emerytury w wieku co najmniej 66 lat i 10 miesięcy.

Zgodnie z literalnym brzmieniem art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym na dzień 01.01.2013r. w zw. z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze świadczenie emerytalne przysługuje ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r., który łącznie spełnił następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
2. nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa,
3. w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 01.01.1999r.) udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn w tym co najmniej 15 lat okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpatrując wniosek A. R. na podstawie zgromadzonej dokumentacji nie uznał za pracę w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w: (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) od 07.03.1977r. do 01.09.1979r., Przedsiębiorstwie Produkcji i (...) w N. od 01.10.1979r. do 30.04.1981r., w Przedsiębiorstwie (...) od 25.11.1985r. do 30.11.1992r., ponieważ dokumenty z Archiwum nie są wystarczającym środkiem dowodowym potwierdzającym wykonywanie pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy nie uwzględnił także okresu zatrudnienia w Spółdzielni (...) w C. od 09.06.1981r. do 15.03.1984r., gdyż brak jest świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych, a z przedłożonych dokumentów nie wynika jednoznacznie, że odwołujący się pracował stale i bezpośrednio w szczególnych warunkach. Biorąc powyższe pod uwagę zaskarżoną decyzją odmówiono prawa do emerytury.

Kwestią sporną, a zarazem mającą istotny wpływ na zasadność odwołania A. R. było ustalenie, czy odwołujący zgromadził 15 -letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Ze względów formalnych przedstawione świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie zostały przez organ rentowy uwzględnione.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przed Sądem ubezpieczeń możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień o emerytury wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239), dlatego też Sąd w celu ustalenia charakteru pracy odwołującego się dopuścił dowód z akt osobowych, przesłuchania zawnioskowanych świadków oraz odwołującego się w charakterze strony.

W okresie od 15.09.1972r. do 24.10.1973r. oraz od 16.10.1975r. do 14.02.1977r. A. R. zatrudniony był w Wojewódzkim Zarządzie Dróg i M. w W. Rejonie w N.

W aktach emerytalnych znajduje się świadectwo pracy wystawione przez Zarząd Dróg (...) w W. Rejon w N., z którego wynika, że odwołujący się w okresie od 15.09.1972r. do 14.02.1977r. zatrudniony był na stanowisku kierowcy. (k. 4 akt kap.pocz.)

#wiadek W. K. zezna#, #e pracowa# w Wojewódzkiej Dyrekcji Dróg Miejskich w okresie od 1968r. do 1999r. Mia# 5 miesi#cy przerwy, a potem od 1970r. stale pracowa# w tym zak#adzie. Z odwo#uj#cym si# pracowa# przez krótki okres czasu, tj. od sierpnia 1972r. Kiedy #wiadek w 1976r. wróci# z wojska, to A. R. jeszcze tam pracowa#. #wiadek by# operatorem spycharki, a R. kierowc#, obaj pracowali w pe#nym wymiarze czasu pracy, tj. 8 godzin dziennie, po godzinach pracowali te# „na wagonach”. Pan R. by# zatrudniony w dziale mechanicznym jako kierowca samochodu ci##kiego S., jak #wiadek odchodzi# do wojska i po powrocie A. R. pracowa# jako kierowca, wozi# rop# do spycharki, a przewa#nie wozi# #wir ze #wirowni na budow# dróg, do taczarki w M.. Nie dokonywa# za#adunku i roz#adunku towarów, naprawia# pojazdy w ramach swoich zwyk#ych obowi#zków. Pracodawca wystawi# #wiadkowi #wiadectwo pracy, gdzie wpisano stanowisko: operator sprz#tu ci##kiego-spycharki. Sk#adnikiem wynagrodzenia by#a stawka godzinowa i premia, kierowcy mieli spore dodatki (rozprawa z dnia 25.03.2014r., k. 63- 64 a.s.).

Przesłuchiwany na okoliczność swego zatrudnienia w Wojewódzkim Zarządzie Dróg i M.w W.Rejonie w N.odwołujący się zeznał, że był tam kierowcą w latach 1972 – 1977. Jeździł samochodem ciężarowym powyżej 3,5 tony - (...) i wywrotką. Wozili żwir na drogi i kruszywo. Pracował na pełen etat (rozprawa dnia 01.08.2014r., adnotacja 00:31:35, k. 93 a.s.).

Powyższe dowody pozwalają na uznanie, że praca A. R. w Zarządzie Dróg (...) w W. Rejon w N. w okresie **od 15.09.1972r. do 24.10.1973r. oraz od 16.10.1975r. do 14.02.1977r. łącznie 2 lata, 5 miesięcy i 11 dni** - była pracą na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego. Co prawda w świadectwie pracy wskazano stanowisko kierowcy, jednakże zarówno świadek W. K., jak o i odwołujący się zeznali, że A. R. w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudniony był w dziale mechanicznym jako kierowca samochodu ciężkiego S. i wywrotki, woził ropę, żwir i kruszywo. Z treści wykazu A Działu VIII, poz. 2 stanowiącego załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony są pracami w szczególnych warunkach rozumieniu tegoż Rozporządzenia.

W okresie od 07.03.1977r. do 01.09.1979r. A. R. zatrudniony był w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...). W świadectwie pracy złożonym do akt ZUS wskazano, że w w/w okresie odwołujący się zatrudniony był jako kierowca operator betonomieszarki. Natomiast z Zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wynika, że w w/w okresie odwołujący się zatrudniony był ostatnio jako maszynista. Z umowy o pracę zawartej w dniu 07.07.1977r. wynika, że odwołujący się został zatrudniony na stanowisku maszynisty betonomieszarki (k. 5 i 6, 11 akt kap.pocz.).

Z akt osobowych wynika, że odwołujący się zajmował stanowiska: maszynista, operator, kierowca.

Ze świadectwa pracy wystawionego w dniu 19.09.2003r. przez (...) S.A.w upadłości w N.wynika, że odwołujący się w okresie 13.02.1973r. – 19.09.2003r. zajmował stanowisko mechanika samochodowego. Natomiast ze świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 19.09.2003r. wynika, że odwołujący się w w/w okresie zajmował stanowisko mechanika samochodowego wymienione w Wykazie A dziale XIV, poz. 14 pkt 2 stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz.Urz. M.B.iP.M.B. nr 3 poz. 6). (k. 4 -5 a.e. nr (...))

Świadek T. S. zeznał, że z odwołującym się pracowali w (...), świadek od 27.10.1977r. do 08.02.1979r. na stanowisku operatora. Odwołujący się był kierowcą „gruszki” T., a świadek był jego pomocnikiem. Pomagał mu np. wjechać w ciasny kąt „gruszką” z betonem. Odwołujący się pracował na cały etat, czasem nawet dłużej. (rozprawa z dnia 01.08.2014r., adnotacja: 00:16:25, k. 92 a.s.)

Świadek T. Ś. zeznał, że razem z R. pracowali w (...). Świadek był mechanikiem samochodowym przez 30 lat, a odwołujący kierowcą T. "gruszki" z betonem, mieściło się tam 6 m³ betonu. Firma zajmowała się budowaniami bloków. Razem jeździli do pracy pociągiem z N.. Odwołujący pracował od 1977r., chyba do 1979r. Świadcowi uwzględniono okres pracy w (...) jako okres pracy w warunkach szkodliwych. ZUS uznał świadectwo pracy (rozprawa z dnia 01.08.2014r., adnotacja 00:22:30, k. 93 a.s.).

Z akt emerytalnych świadka T. Ś.nr (...) wynika, że okres zatrudnienia w szczególnych warunkach od 13.02.1973r. do 31.12.1998r. w (...)na stanowisku mechanika samochodowego został uznany za pracę w szczególnych warunkach.

Odwołujący się zeznał, że w (...) był kierowcą samochodu ciężarowego w pełnym wymiarze czasu pracy, minimum 8-9 godzin dziennie. Jeździł betonomieszarką, miał gruszkę do przewozu ciężkiego betonu, ładowność powyżej 30 ton. Miała ona dodatkowy silnik do napędu (rozprawa z dnia 01.08.2014r., adnotacja 00:31:35, k. 93 a.s.).

Powyższe dowody w postaci zeznań świadków: T. S. i T. Ś. pozwalają na ustalenie, że w (...) – ie odwołujący się był kierowcą samochodu ciężarowego potocznie zwanego „gruszką” służącego do wożenia betonu. Świadcowie pracowali obok odwołującego się; T. S. nadto był jego pomocnikiem, wiedzą więc, czym się zajmował. Okres pracy jako kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony **od 07.03.1977r. do 01.09.1979r. – tj. 2 lata, 5 miesięcy i 26 dni jest więc okresem pracy w szczególnych warunkach – co wynika z treści wykazu A Działu VIII poz. 2 stanowiącego załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r.**

W okresie od 01.10.1979r. do 30.04.1981r. odwołujący się zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Produkcji i (...) w N..

W aktach emerytalnych znajduje się umowa zawarta w dniu 03.10.1979r. z której wynika, że odwołującego przyjęto do pracy w dniu 01.10.1979r. na stanowisko kierowcy. W angażach widnieje też stanowisko kierowca autocysterny (k. 29, 31 akt kap.pocz.).

Odnośnie swojego zatrudnienia w (...) odwołujący się zeznał, że jeździł tam N. i cysterną do przewożenia paliwa. Cysterną jeździł przez rok (rozprawa z dnia 01.08.2014r., adnotacja 00:31:35, k. 94 a.s.).

Sąd uznał, że zatrudnienie w (...) **od 01.10.1979r. do 30.04.1981r. – tj. 1 rok i 7 miesięcy zalicza się do pracy w szczególnych warunkach jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony – zgodnie z wykazem A Działem VIII poz. 2 stanowiącym załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r.**

W okresie od 09.06.1981r. do 15.03.1984r. odwołujący się zatrudniony był w Spółdzielni (...) w C..

W aktach emerytalnych znajduje się świadectwo pracy wystawione w dniu 15.03.1984r., z którego wynika, że w (...) w C. odwołujący się zatrudniony był w okresie od 09.06.1981r. do 15.03.1984r. na stanowisku kierowcy samochodowego (k. 9 akt kap.pocz.).

Świadek K. F. zeznał, że zna A. R., razem pracowali w (...) w N. na stanowiskach kierowców. Świadek od 04.01.1979r. do 31.03.1988r. Firma zajmowała się usługami transportowymi, były tam tylko samochody ciężarowe, aut osobowych nie było. Dlatego określenie kierowca oznaczało kierowcę samochodu ciężarowego. Pracowali w pełnym wymiarze czasu pracy. Wozili węgiel, wapno, nawozy, napoje po sklepach. Odwołujący również pracował w pełnym wymiarze czasu pracy. Świadek nie otrzymał właściwego świadectwa pracy i odwoływał się do Sądu. Wszyscy mieli takie świadectwa pracy (rozprawa z dnia 01.08.2014r., adnotacja 00:06:00, k. 93 a.s.).

Z akt III U 847/13 tut. Wydziału wynika, że K. F. również musiał odwoływać się do Sądu, z uwagi na źle wystawione świadectwo pracy przez (...). Sąd Okręgowy uznał prace K. F. za pracę w warunkach szczególnych (uzasadnienie k. 139- 144).

Świadek W. W. zeznał, że z odwołującym pracowali w (...). Świadek od 1979r. do końca 80-lat, jako operator koparki, a pan R. jako kierowca wywrotki, czyli samochodu ciężarowego pow. 3,5 ton. Nie wykonywał innych czynności, tylko jeździł. Firma zajmowała się transportem, rozładowywali wagony, wapno węgiel. Odwołujący się pracował przez 8 godzin dziennie tylko jako kierowca, pracował w latach 80 -tych (rozprawa z dnia 01.08.2014r., adnotacja 00:27:26, k. 93 a.s.).

A. R. zeznał, że w (...) w C. Oddziale w P. jeździł samochodem ciężarowym – wywrotką S. (...). Woził z wagonów wapno i węgiel do GS-ów (rozprawa z dnia 01.08.2014r., adnotacja 00:31:35, k. 94 a.s.).

Zeznania świadków K. F. i W. W. korespondują z zeznaniami odwołującego złożonymi w charakterze strony. Wszyscy oni zeznali, że odwołujący się był kierowcą, woził węgiel, wapno, napoje po sklepach. (...) zajmowała się usługami transportowymi, nie posiadała pojazdów osobowych, jest więc logiczne, że określenie stanowiska kierowcy oznaczało kierowcę samochodu ciężarowego. Okres pracy A. R. **od 09.06.1981r. do 15.03.1984r. w Spółdzielni (...) w C. – tj. 2 lata, 9 miesięcy i 6 dni jako kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony – jest więc pracą w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A Działem VIII poz. 2 stanowiącym załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r.**

W okresie od 25.11.1985r. do 30.11.1992r. odwołujący się zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Usług (...) w N.

Z akt osobowych wynika, że w dniu 25.11.1985r. odwołujący się podpisał umowę o pracę w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku elektromontera napraw pojazdów samochodowych, na okres próbny, natomiast w umowie z dnia 07.12.1985r. odwołującego zatrudniono na w/w stanowisku na czas nieokreślony. Z umowy o pracę z dnia 01.06.1990r. wynika, że odwołujący się został zatrudniony w Przedsiębiorstwie Usług (...) w N. na stanowisku stolarza – mechanika napraw pojazdów samochodowych. Stanowiska wskazywane w angażach to elektromonter w D. N., mechanik samochodowy.

Umowa o pracę została rozwiązana z powodu (...) Przedsiębiorstwa Usług (...) z dniem 30.11.1992r.

Ze świadectwa pracy z dnia 30.10.1992r. wynika, że odwołujący się w okresie 25.11.1985r. do 30.11.1992r. w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował stanowiska: elektromonter pojazdów samochodowych, lakiernik samochodowy, mechanik napraw pojazdów samochodowych – lakiernik, lakiernik – stolarz – elektryk pojazdów samochodowych, kierowca Pogotowia (...), stolarz – mechanik napraw pojazdów samochodowych – kierowca PT.

Świadek J. S. zeznał, że z odwołującym się pracowali w (...), (...), nazwy zakładu zmieniały się. Świadek pracował w latach 1972-92, a odwołujący od 1980r., i kiedy świadek odchodził w 1992r., to on jeszcze został. Świadek był kierowcą, a odwołujący się mechanikiem w kanale. Naprawiał pojazdy ciężarowe. Była to praca przez 8 godzin dziennie na halach w kanałach. Przy innych pracach świadek go nie widział (rozprawa z dnia 01.08.2014r., adnotacja 00:19:59, k. 93 a.s.).

Świadek Zdzisław M. zeznał, że zna odwołującego, pracowali w (...) Przedsiębiorstwie (...), potem to był (...), (...), (...), (...). Nazwy zakładu zmieniały się. Świadek zaczął pracę w 1971r. jako mechanik i pracował do 2001r. Odwołujący pracował w latach 80 -tych, w (...) przez ok. 8-10 lat jako mechanik samochodowy. Wykonywali naprawy samochodów ciężarowych w kanale, czasem na płaskiej powierzchni. Pracy było dużo, firma miała ok. 100 samochodów. Świadek uzyskał świadectwo pracy w szczególnych warunkach, ZUS uznał mu tę pracę jak w warunkach szczególnych i nie było potrzeby odwoływać się do Sądu. Świadek posiada legitymację emeryta rencisty nr (...), nr świadczenia (...)wydaną przez ZUS II Oddział w W.(rozprawa z dnia 01.08.2014r., adnotacja 00:09:56, k. 92 a.s.).

Z akt emerytalnych nr 1707889 Z. M. wynika, że pobiera on emeryturę z ZUS, przyznaną mu na podstawie decyzji z dnia 04.08.2004r.

Odwołujący się A. R. zeznał, że w (...) i (...) pracował jako mechanik w kanale i jako elektromonter. To była ta sama firma.

Zdaniem Sądu, okres zatrudnienia w (...) **od 25.11.1985r. do 30.11.1992r. – tj. 7 lat i 6 dni był okresem pracy w szczególnych warunkach według wykazu A Działu XIV poz. 16 stanowiącego załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. – jako prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.** Na takie ustalenie wskazują dane z akt osobowych, z których wynika, że stanowiska zajmowane przez odwołującego się to elektromonter napraw pojazdów samochodowych, stolarz – mechanik napraw pojazdów samochodowych, elektromonter, mechanik samochodowy, zaś stanowiska wpisane w świadectwie z dnia 30.10.1992r. to: elektromonter pojazdów samochodowych, lakiernik samochodowy, mechanik napraw pojazdów samochodowych – lakiernik, lakiernik – stolarz – elektryk pojazdów samochodowych, kierowca Pogotowia (...), stolarz – mechanik napraw pojazdów samochodowych – kierowca PT. Świadcowie J. S. i Z. M. zeznali, że odwołujący się przez 8 godzin dziennie był mechanikiem samochodowym w kanale, naprawiał pojazdy ciężarowe. Świadek J. S., zatrudniony jako kierowca, nie widział, aby odwołujący się wykonywał inne czynności. Z. M. także pracował jako mechanik samochodowy, zeznał, że wykonywali naprawy samochodów ciężarowych w kanale. Świadectwo pracy w szczególnych warunkach zostało uznane przez ZUS, a praca w kanale uwzględniona jako wykonywana w szczególnych warunkach. Sąd uznał zeznania świadków oraz odwołującego się za rzetelne i wiarygodne. Świadcowie jako osoby obce dla odwołującego się nie mieli interesu prawnego w składaniu fałszywych zeznań, wypowiedzieli się na dany temat swobodnie i bez oznak zafałszowania. Złożone zeznania są logiczne i znajdują oparcie w zgromadzonej dokumentacji osobowej odwołującego się. Sąd miał również na uwadze, że Z. M. za identycznie wykonywaną pracę uzyskał uprawnienia emerytalne i nie uznanie warunków pracy odwołującego się za pracę w szczególnych warunkach .

W okresie od 03.12.1992r. do 30.11.1993r. odwołujący się zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) S.A. – Zakładzie (...) w N. Okres ten ZUS uwzględnił odwołującemu się w kolejnej decyzji wydanej w dniu 18.06.2013r. (k. 121 a.e. nr (...)).

Reasumując, Sąd w oparciu o złożone zeznania i dokumentację osobową odwołującego się A. R. uznał, że w spornych okresach wykonywał on pracę w warunkach szczególnych:

- od 15.09.1972r. do 24.10.1973r. oraz od 16.10.1975r. do 14.02.1977r. - łącznie 2 lata, 5 miesięcy i 11 dni - w Zarządzie Dróg (...) w W. Rejon w N. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego zgodnie z wykazem A Działem VIII poz. 2 stanowiącym załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r.;

- od 07.03.1977r. do 01.09.1979r. - 2 lata, 5 miesięcy i 26 dni - w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) jako kierowca samochodu ciężarowego – wg wykazu A Działu VIII poz. 2 stanowiącego załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. ;

- od 01.10.1979r. do 30.04.1981r. – 1 rok i 7 miesięcy – w Przedsiębiorstwie Produkcji i (...) w N. zgodnie z wykazem A Działem VIII poz. 2 stanowiącym załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. ;

- od 09.06.1981r. do 15.03.1984r. – 2 lata, 9 miesięcy i 6 dni - w Spółdzielni (...) w C. jako kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony – zgodnie z wykazem A Działem VIII poz. 2 stanowiącym załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r.;

- od 25.11.1985r. do 30.11.1992r. - 7 lat i 6 dni - w Przedsiębiorstwie Usług (...) w N. - według wykazu A Działu XIV poz. 16 stanowiącego załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r.

Z uwagi na powyższe Sąd ustalił, że na dzień 01.01.1999r. A. R. zgromadził okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 18 lat i 21 dni, zatem w wymiarze przekraczającym wymagane ustawą 15 lat pracy.

Mając na względzie poczynione ustalenia Sąd uznał, że A. R. spełnia wszystkie wymagane prawem warunki nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach i na mocy art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu prawo do emerytury począwszy od (...). tj. od dnia ukończenia 60 roku życia przez ubezpieczonego.

Stosownie do treści art. 118 ust. 1 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Dopiero przeprowadzenie szerszego postępowania dowodowego, uzyskanie akt osobowych i przesłuchanie świadków przed Sądem umożliwiło stwierdzenie, że w spornym okresie odwołujący pracował w szczególnych warunkach. Zgromadzony na etapie postępowania przed organem rentowym materiał dowodowy nie pozwalał jednoznacznie na ustalenie, czy odwołujący spełnił wszelkie wymagane prawem warunki uprawniające do prawa do emerytury. Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w wyroku.